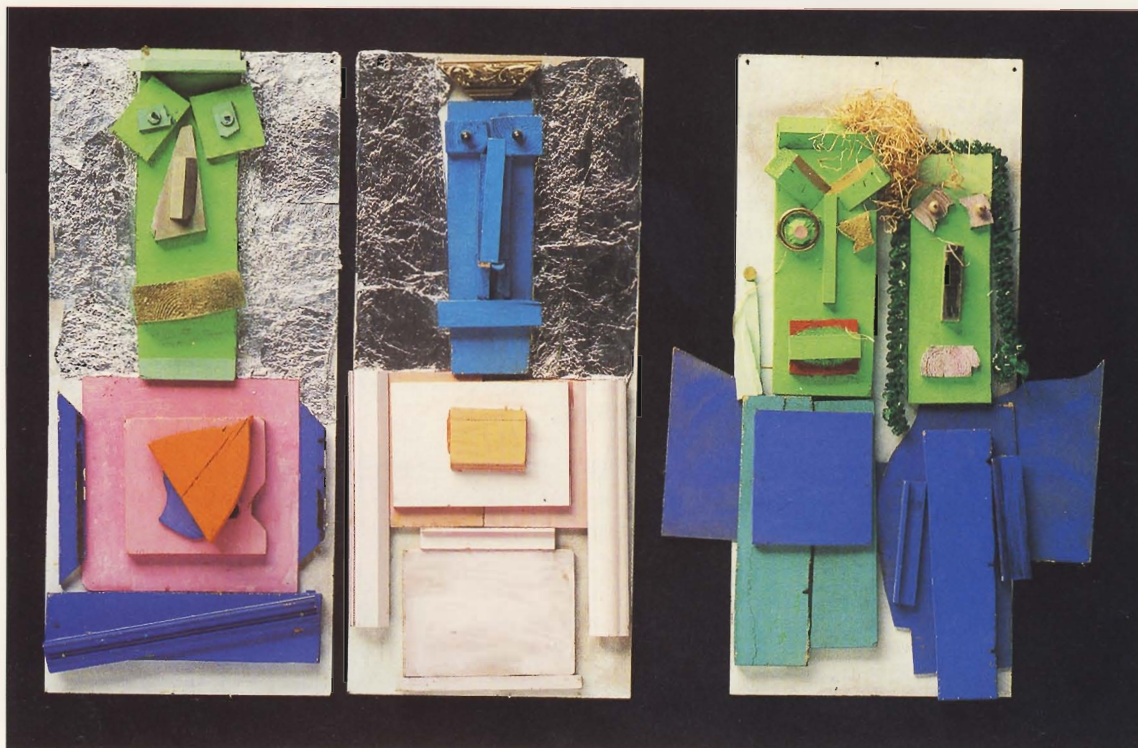

beeldend doel**Doelstelling en benodigdheden**

- a De kinderen leren over expressief kleurgebruik.
- b De kinderen leren uit toevallige vormen nieuwe samenstellen.

technisch doel

- a Het aan elkaar lijmen of spijkeren van hout.
- b Het zagen en/of splijten van hout.
- c Het beschilderen van hout.

materiaal

- a Een plaat hardboard van ca. 100 × 50 cm.
- b Enkele zakken afvalhout uit de timmerwerkplaats: latjes, plankjes, stukken triplex, multiplex of spaanplaat, lijsten, houtkrullen, enz.
- c Houtlijm en spijkers.
- d Plakkaatverf of (resten) kleurlak, kwastenreiniger, potjes en tafelbescherming.

gereedschap

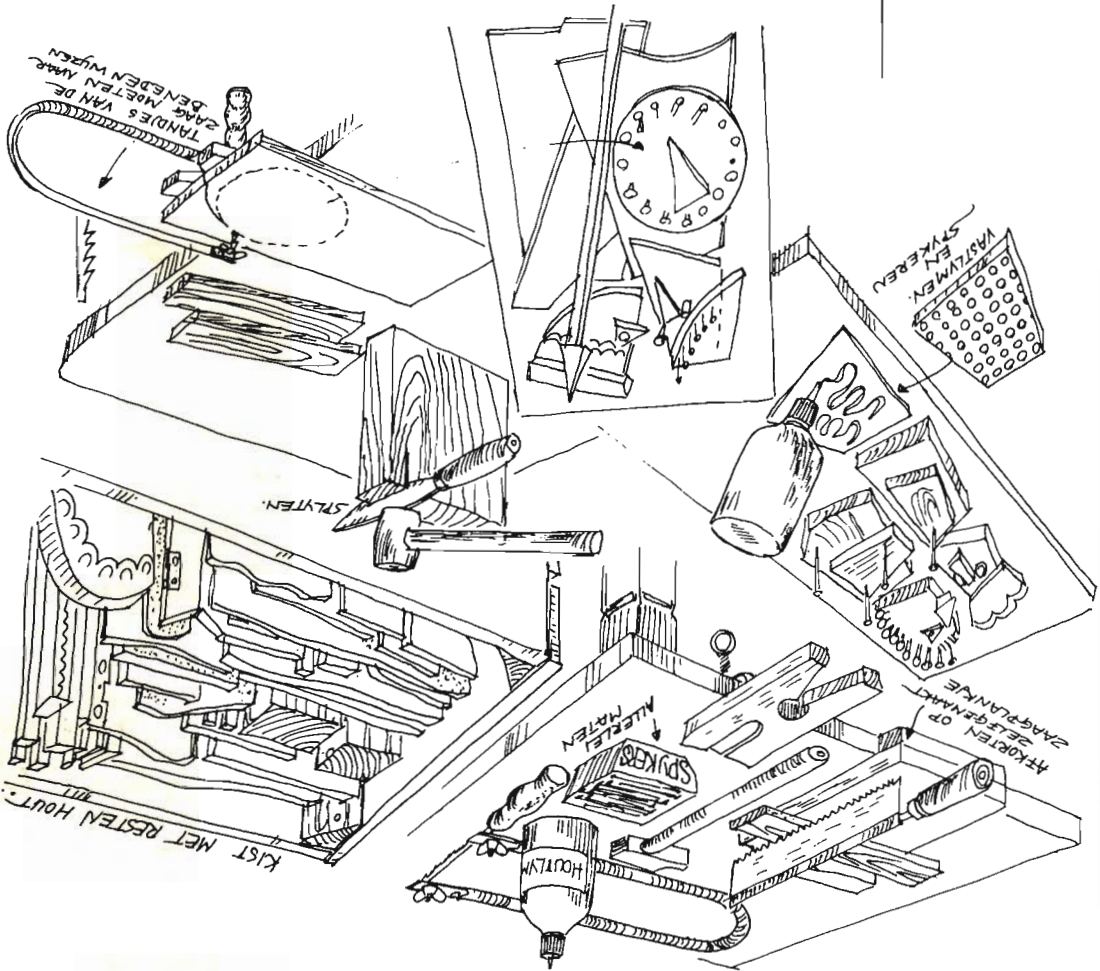
- a Houtgereedschap zoals hamers, kap- of toffelzagen, enkele figuurzagen, zaagplankjes.
- b Potloden, kwasten en penselen.

leer- en hulpmiddelen

- Reproducties van werken met een expressief kleurgebruik, bijvoorbeeld 'Vrijheidsschreeuw', 1948, van Karel Appel of een van zijn beschilderde houtreliëfs, zoals 'Vragende kinderen', 1949.

Lesverloop

■ Contereer de kinderen met een voorbeeld van expressief kleurgebruik, bijvoorbeeld een werk van de Cobra-schilder Karel Appel. Laat hen verwonderen wat hen het meeste opvalt. Welke kleuren zijn gebruikt en waarom zou de maker van het werk deze gekozen hebben? Vergelijk ter verduidelijking het werk van Appel met een monochroom schilderij (zie bijvoorbeeld Handboek 'Tekenvaardig' blz. 171, uitgeverij Canteleer/Bekadidact). In tegenstelling tot dit in één kleurfamilie geschilderde werk, roepen de felle kleurcontrasten bij Appel een gevoel van vrolijkheid, blijheid en feestelijkheid op. Kleuren of kleurcombinaties bezitten dus een bepaalde gevoelswaarde. Al naar gelang het onderwerp dat we willen uitbeelden kiezen we vrolijke, sombere, deftige, harde, zachte, koude of warme kleuren. Uit de vorige kleurlessen in *Handvaardig* kennen de leerlingen een aantal van deze kleurcontrasten al (zie bijvoorbeeld les 17, *Handvaardig* 4). Het houterief dat de leerlingen gaan maken wordt opgebouwd uit min of meer toevallig gevonden stukken hout. Door de kleuroepassing gaan deze delen een eenheid vormen ondanks het feit dat ze van een verschillende houtsoort kunnen zijn. Tegelijk zorgt de kleur ervoor dat de verschillende vormen te onderscheiden zijn. Aan het 'houten paar' dat elk groepje kinderen gaat uitbeelden, moet goed te zien

zijn dat de twee figuren bij elkaar horen door de vormgeving en kleurkeuze. Als suggestie kan dienen een koningspaar, een carnavalesk paar, bruid en bruidegom in kleur, een punkpaar, een indianenpaar, enz.

technische inleiding

■ **a** Uit de stapel afvalhout zoeken de leerlingen geschikte stukken uit waarmee ze in groepsverband hun twee reliëffiguren gaan opbouwen. Indien nodig worden stukken hout van vorm veranderd door zagen of eventueel splijten. Gebruik hierbij een zaagplankje; dit geeft houvast bij het zagen en beschermt het tafelblad.

■ **b** De stukken hout kunnen op verschillende manieren op de hardboard ondergrond worden gerangschikt, bijvoorbeeld in lagen gestapeld of met de kopse kant rechtop. Laat de kinderen zoeken naar wat technisch mogelijk is. Het vastzetten gebeurt met spijkers en/of lijm.

■ **c** Als alles bevestigd is overleggen de leerlingen eerst over de aan te brengen kleuren. Ze maken een kleurenplan dat u eventueel met hen bespreekt. Daarna wordt het houtreliëf beschilderd. Leer de kinderen zorgvuldig met (dure) verf om te gaan.

■ **d** Kleine details van kosteloos materiaal kunnen het paar nog expressiever maken.

begeleidings- adviezen

■ **a** Voorkom een cliché-matige weergave van de gezichten. Eis bijvoorbeeld een asymmetrische vormgeving.

■ **b** Sta niet toe dat bij het schilderen nat-in-nat gewerkt wordt. De kleuren moeten helder blijven. Laat daarom ook voor iedere kleur een aparte kwast gebruiken of steeds de kwasten zorgvuldig uitspoelen.

nabespreking

Bespreek de werkstukken aan de hand van criteria als:

- Welk soort paar heeft de groep uitgebeeld?
- Kun je dat aan de vormgeving zien?
- Kun je dat aan de kleurtoepassing zien?
- Hoe is het reliëf tot stand gekomen?
- Is er technisch goed getimmerd en geschilderd?

Andere opdrachten

- **1** Paradijsvogels.
- **2** Circusfiguren.
- **3** Kleurenstad.

